

Alvorlig smittsom svinesjukdom

-Med fokus på afrikansk svinepest og villsvin

**Grunneierbasert tiltaksplan for kontroll av villsvin i Norge,
Askim, 26. november 2019**

Carl Andreas Grøntvedt

Veterinær, Dipl.ECPHM

Svinehelseansvarlig

Veterinærinstituttet

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute

Disposisjon

- **Norsk svinehelse**
- Afrikansk svinepest
- Kort om villsvin

Norsk tamsvinhelse i internasjonalt perspektiv

	Norge	Sverige	Danmark	Nederland	Storbritannia	Frankrike
Afrikansk svinepest				1986		1974
Klassisk svinepest	1963	1944	1933	1998	2000	2007
PRRSv		2007				
Pseudorabies		1995	1991	2004	2009	
Influenza A virus	H1N1pd m09					
Enzootisk pneumoni	2008					

Kilder: OIE WAHIS og EU ADNS. ESNIP3, Giorgi Metreveli PhD.-thesis

Aktuell sjukdom hos tamsvin og villsvin i Europa – Afrikansk svinepest

- Svært alvorlig virussjukdom hos svin (tam- og villsvin)
- Ingen behandling eller vaksine
- Meldepliktig til Mattilsynet på mistanke (A-sjukdom)
 - **Påtrufne døde villsvin = mistanke!**
- Hurtig spredning (særlig med menneskelig bistand)
 - Svært stabilt virus (>1000 dager i frosset kjøtt)
- Betydelige konsekvenser
 - Kontroll hos villsvin har vist seg å være meget utfordrende, sjukdommen opprettholdes

Bilder: ASF EURL, INIA-CISA

Afrikansk svinepest - klinikk

- Parakutt ASP gir plutselige dødsfall uten forutgående kliniske symptomer
- Akutt ASP karakteriseres av uspesifikke sjukdomstegn som i varierende grad er tilstede, inkludert
 - Høy feber
 - Redusert allmenntilstand og matlyst
 - Blødninger og misfarging av huden (bein, ører, bryst, buk og perineum)
 - Abort
 - Pustevansker og flodd fra nese og munn
 - Av og til diarrè (kan være blodig), oppkast, forstoppelse
 - Dødelighet >90%

Foto: ASF EURL, INIA-CISA

Foto: The Pirbright Institute

Afrikansk svinepest - diagnostikk

- Laboratoriebekreftelse påkrevet ved mistanke
- **Viktig at mistanke raskt meldes Mattilsynet!**
 - Mattilsynet har ansvar for uttak og innsendelse av relevant materiale for laboratorieundersøkelse
- Veterinærinstituttet er nasjonalt referanselaboratorium

Afrikansk svinepest – 2007-2018

ASP, første påvisninger

Land	Første rapportering	Først rapportert fra	Antall rapporterte utbrudd i tamsvin (etter første påvisning) ¹	Antall rapporterte utbrudd i villsvin (etter første påvisning) ²
Georgia	Juni 2007	Tamsvin (frittgående)	59	0
Russland	November 2007	Villsvin	1120 ³	
Ukraina	Juli 2012	Tamsvin (bakgårdshold)	442 ³	
Hviterusland	Juni 2013	Tamsvin (bakgårdshold)	1	0
Litauen	Januar 2014	Villsvin	119	3233
Polen	Februar 2014	Villsvin	213	3347
Latvia	Juni 2014	Villsvin	63	3397
Estland	September 2014	Villsvin	27	2695
Tsjekkia	Juni 2017	Villsvin	0	230
Romania	Juli 2017	Tamsvin (bakgårdshold)	1165	174
Ungarn	April 2018	Villsvin	0	138
Bulgaria	August 2018	Tamsvin (bakgårdshold)	1	5
Belgia	September 2018	Villsvin	0	163

Tabell 2. Oversikt over rapporterte tilfeller av afrikansk svinepest genotype II i utvalgte land i Kaukasus samt Russland, og samtlige land i Europa siden første påvisning i Georgia 2007 og frem til og med desember 2018. NB: Tabellen er ikke uttømmende for land utenfor Europa.

¹Antall utbrudd på tamsvin gjelder på besetningsnivå (uavhengig av besetningsstørrelse)

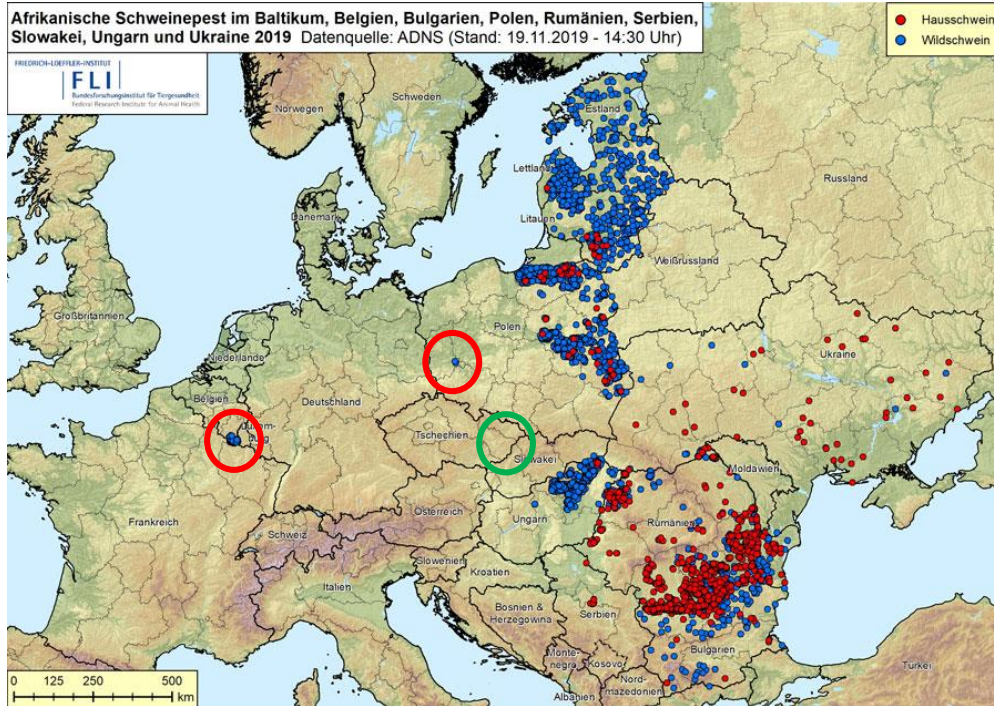
²Antall utbrudd på villsvin gjelder antall tilfeller (dog vil villsvin påtruffet samtidig telles som ett tilfelle)

³Samlet for tamsvin og villsvin

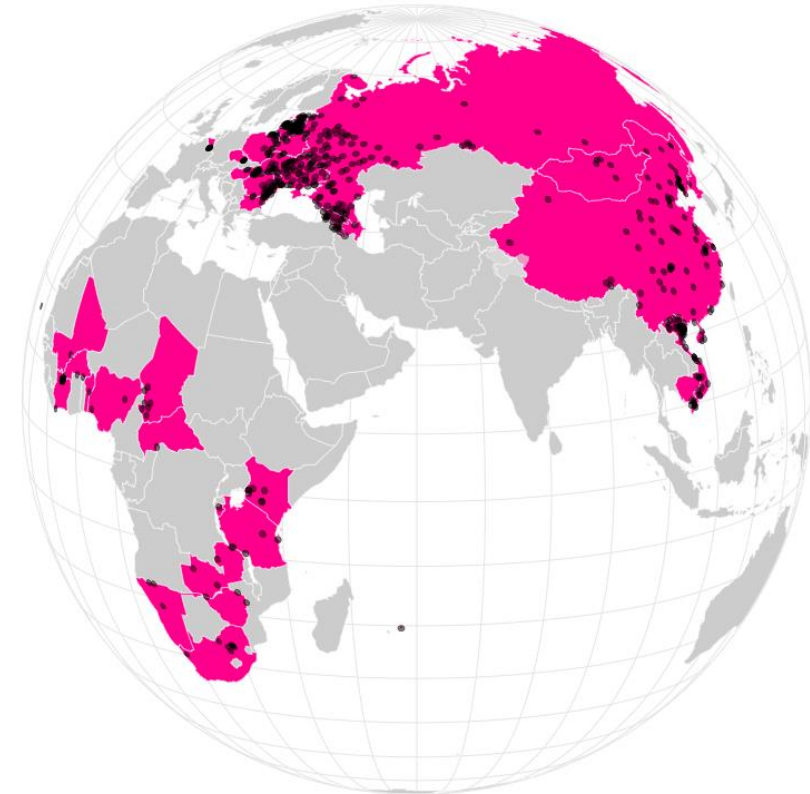
Data i tabellen er hentet fra rapporterte tilfeller til OIE (WAHIS interface) og EU ADNS (Animal Disease Notification System).

Forekomst ASP –svin 2007-2019

ADNS, OIE. Grafikk av Friedrich-Loeffler Institute.
Revidert av CAG

OIE, grafikk av Bloomberg.com

ASP i Baltikum, Polen, Tsjekkia, Romania, Ungarn, Bulgaria og Belgia

Fordeling af udbrud af afrikansk svinepest i EU fra 2014-2018.

	2014		2015		2016			2017		2018		2019*	
	Tamsvin	Vildsvin	Tamsvin	Vildsvin	Tamsvin	Vildsvin		Tamsvin	Vildsvin	Tamsvin	Vildsvin	Tamsvin	Vildsvin
Estland	0	41	18	734	6	1053	Estland	3	637	0	230	0	71
Letland	32	148	10	752	3	865	Letland	8	947	10	685	1	266
Litauen	6	45	13	111	19	303	Litauen	30	1328	51	1446	19	389
Polen	2	30	1	53	20	80	Polen	81	741	109	2443	48	1818
Tjekkiet	0	0	0	0	0	0	Tjekkiet	0	202	0	28	0	0
Rumænien	0	0	0	0	0	0	Rumænien	2	0	1163	174	1516	520
Ungarn	0	0	0	0	0	0	Ungarn	0	0	0	138	0	1191
Bulgarien	0	0	0	0	0	0	Bulgarien	0	0	1	5	40	77
Belgien	0	0	0	0	0	0	Belgien	0	0	0	163	0	479
Total	40	264	42	1650	48	2301	Slovakiet	0	0	0	0	11	14
							Total	124	3855	1334	5312	1635	4825

Data til og med 21. oktober 2019.
Fødevarerstyrelsen, DK

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute

Villsvin - andre relevante sykdommer

- Virus

- Klassisk svinepest
- Aujeszky's disease (pseudorabies)
- Influenzavirus A
- PRRSv

- Bakterier

- *Brucella suis*
- *Leptospira interrogans*
- *Mycobacterium avium* og *M. bovis*

